

Kommunalt forum §§ 36-43**Tid:** 2025-12-12 kl. 09:35-11:55**Plats:** Rosensalen, Rosenlunds vårdcentrum**Innehållsförteckning**

	Diariennr	Sida
§ 36		3
§ 37		4
§ 38	2025/1101	5
§ 39		6
§ 40		7
§ 41		8
§ 42		9 - 10
§ 43		11
Bilaga 1 - Närvarorapport		12 - 13
Bilaga 2		14 - 26
Bilaga 3		27 - 54
Bilaga 4		55 - 80

Närvarande

Samtliga närvarande finns redovisade i bilaga 1.

Justering

Sekreterare Nathalie Bijelic Eriksson

Ordförande Rachel De Basso (S)

Justerare Kerstin Hammar (M)

Beata Allen (C)

Protokollet justeras digitalt och tillkännages på Region Jönköpings läns anslagstavla senast 14 dagar efter sammanträdet.

§ 36**Val av protokollsjusterare****Beslut**

Till att jämte ordföranden justera dagens protokoll utses Kerstin Hammar (M), Region Jönköpings län och Beata Allen (C), Aneby kommun.

§ 37**Fastställande av dagordning****Beslut**

Dagordningen fastställs i enlighet med utskickat förslag.

§ 38**Anmälningssärenden Kommunalt forum 2025**

Diarienummer: RJL 2025/1101

BeslutSammanställning av anmälningssärenden anmäls och läggs till handlingarna.

§ 39**Process med revidering av styrande dokument i
Region Jönköpings län****Beslut**

Karin Hermansson, regional utvecklingsdirektör, informerar om process med revidering av styrande dokument i fråga om följande, se bildpresentation (bilaga 2):

- uppdrag från regionstyrelsen den 4 juni 2024
- ny enhetlig layout för samtliga dokument
- inkomna remissvar för den regionala utvecklingsstrategin
- tankar kring genomförande och uppföljning av dokumenten efter beslut.

Kommunalt forum tackar och lägger informationen till handlingarna.

§ 40**Länets system för ledning i samverkan****Beslut**

Karin Hermansson, regional utvecklingsdirektör, och Malena Tovesson, kommundirektör Nässjö kommun, informerar om pågående arbete med länets system för ledning i samverkan i fråga om följande, se bildpresentation (bilaga 3):

- länsgemensamma arbetssättet Toppledarprogrammet
- översyn av länsgemensamma nätverk och mötesforum
- konkreta exempel på gemensamma arbeten i länet.

Göran Henriks, senior strateg Region Jönköpings län, redogör för kvalitet som organisationsutveckling och systembild.

Jan Sundman, projektledare Region Jönköpings län, informerar om genomfört arbete för struktur-gruppen i fråga om identifierade nätverk/grupper i länet, genomförda samtal och identifierade behov. Områden i system för ledning i samverkan har formulerats i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin.

Dialog förs runt borden i fråga om vägledning för det kommande arbetet.

Kommunalt forum ger ett flertal medskick till det fortsatta arbetet där bland annat nedan punkter lyfts. Ämnet ska återkomma vid ett kommande sammanträde.

- Viktigt med involvering för att politiken ska bli bärare.
- Otydlighet i fråga om beslutsordning och rollen för Kommunalt forum i detta.
- Behov av bättre samverkan mellan Länsstyrelse och region/kommun för att minska dubbelarbete.
- Viktigt med uthållighet i samverkan, även under ett valår.
- Kopplingarna i alla led är viktiga för att se helheten för Esther.

§ 41**Biogasöverenskommelsen****Beslut**

Carlos Pettersson, sektionschef Energi och samhällsbyggande, och Katrin Ludwig, projektledare Energikontor norra Småland, informerar om överenskommelsen kring biogas i Region Jönköpings län i fråga om följande, se bildpresentation (bilaga 4):

- uppföljning av överenskommelsen per åtagande för år 2024
- önskemål om ett regionalt biogasnätverk
- summering av tidsperioden 2018-2024
- ändrade förutsättningar inom regelverk och marknad.

Kommunalt forum ger kommundirektörsgruppen i uppdrag att bereda frågan om revidering/avveckling av överenskommelsen och återkomma till Kommunalt forum med ett slutligt förslag vid ett kommande sammanträde.

§ 42**Aktuellt från Primärkommunalt Samverkansorgan (PKS) samt styrelse och nämnder i Region Jönköpings län****Beslut**

Mona Forsberg (S) informerar från Primärkommunalt Samverkansorgan (PKS) enligt följande:

- pågående arbete med verksamhetsplan och arbetsordning
- fortsatt utveckling av PKS som instans.

Tommie Ekered (M) informerar från Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö enligt följande:

- avslutat arbete i den parlamentariska gruppen för det regionala trafikförsörjningsprogrammet och kommande beslutsprocess
- extra nämndsammanträde den 19 december där nämnden fattar beslut om yttrande för nationell transportplan samt regional transpostinfrastrukturplan 2026-2037.

Kerstin Hammar (M) informerar från sammanträde med Nämnd för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet den 10 december enligt följande:

- beslut om bidragsärenden inom kultur och regionalt stöd
- uppdrag gällande naturbruksskolorna utifrån kompetensförsörjning.

Rachel De Basso (S) informerar från sammanträde med Nämnd för folkhälsa och sjukvård den 9 december i fråga om beslut om bidragsärenden inom folkhälsomål och funktionsrättsområdet.

Rachel De Basso (S) informerar om ärenden vid kommande sammanträde med Regionstyrelsen den 16 december enligt följande:

- information om ärende gällande Barnkliniken
- utökad ram för pensionsmedelsförvaltning
- beredning av arbetsordningar, reglementen, arvodesregler inför beslut i Regionfullmäktige den 3 februari 2026.

Informationen anmäls och läggs till handlingarna.

§ 43**Avslutning****Beslut**

Ordföranden tackar samtliga, önskar god jul och gott nytt år samt förklarar sammanträdet för avslutat kl. 11.55.

Närvaro Kommunalt forum 2025-12-12

Namn	Kommun/Region Jönköpings län	Närvaro (X)
Beata Allen	Aneby kommun	X
Arijana Jazic	Aneby kommun	
Mats Hansson	Aneby kommun	
Mikael Fornander	Aneby kommun	X
Markus Kyllenbeck	Eksjö kommun	X
Sebastian Hörlin	Eksjö kommun	
Annelie Hägg	Eksjö kommun	
Tord Du Rietz	Eksjö kommun	X
Anton Sjödel	Gislaveds kommun	X
Marie Johansson	Gislaveds kommun	X
Ruth Johannesson	Gislaveds kommun	
Stefan Eglinger	Gislaveds kommun	X
Kristine Hästmark	Gnosjö kommun	
Stefan Lundell	Gnosjö kommun	
Camilla Karlsson	Gnosjö kommun	
Anna Engström	Gnosjö kommun	X
Susanne Wahlström	Habo kommun	X
Tomas Brusberg	Habo kommun	X
Karin Hultberg	Habo kommun	
Sandra Lidberg	Habo kommun	X
Mona Forsberg	Jönköpings kommun	X
Rikard Bunnvik	Jönköpings kommun	X
Joakim Dahlström	Jönköpings kommun	
Johan Fritz	Jönköpings kommun	X
Per Högberg	Mullsjö kommun	X
Berit Abrahamsson	Mullsjö kommun	X
Ulf Karlsson	Mullsjö kommun	
Sara Lindberg	Nässjö kommun	X
Kent Karlsson	Nässjö kommun	
Leif Ternstedt	Nässjö kommun	
Malena Tovesson	Nässjö kommun	X
Therese Petersson	Sävsjö kommun	X
Göran Häll	Sävsjö kommun	
Mats Hermansson	Sävsjö kommun	X
Pierre Klasson	Sävsjö kommun	
Mats Holmstedt	Tranås kommun	
Mikael Stenquist	Tranås kommun	X
Pär Thudeen	Tranås kommun	X
Kenth Williamsson	Vaggeryds kommun	X
Gert Jonsson	Vaggeryds kommun	X
Jörgen Johansson	Vaggeryds kommun	
Annika Hedvall	Vaggeryds kommun	X
Robin Wallén Nilsson	Vetlanda kommun	X
Jan Johansson	Vetlanda kommun	X

Henrik Tvarnö	Vetlanda kommun	
Magnus Färjhage	Vetlanda kommun	X
Tobias Pettersson	Värnamo kommun	
Mikael Karlsson	Värnamo kommun	
Anetté Myrvold	Värnamo kommun	
Ulf Svensson	Värnamo kommun	
Rachel De Basso	Region Jönköpings län	X
Stina Sinclair	Region Jönköpings län	X
Tommie Ekered	Region Jönköpings län	X
Kerstin Hammar	Region Jönköpings län	X
Thomas Gustafsson	Region Jönköpings län	X
Martin Nedergaard-Hansen	Region Jönköpings län	
Per Eriksson	Region Jönköpings län	X
Jimmy Ekström	Region Jönköpings län	
Håkan Karlsson Nyborg	Region Jönköpings län	X
Mikael Ekvall	Region Jönköpings län	X
Jane Ydman	Region Jönköpings län	
Karin Hermansson	Region Jönköpings län	X
Mats Bojestig	Region Jönköpings län	
Lotta Damberg	Kommunal utveckling	X
Nathalie Bijelic Eriksson	Region Jönköpings län	X
Jan Sundman	Region Jönköpings län	X
Göran Henriks	Region Jönköpings län	X
Carlos Pettersson	Region Jönköpings län	X
Katrin Ludwig	Region Jönköpings län	X

Revidering styrande dokument

Kommunalt forum 251212

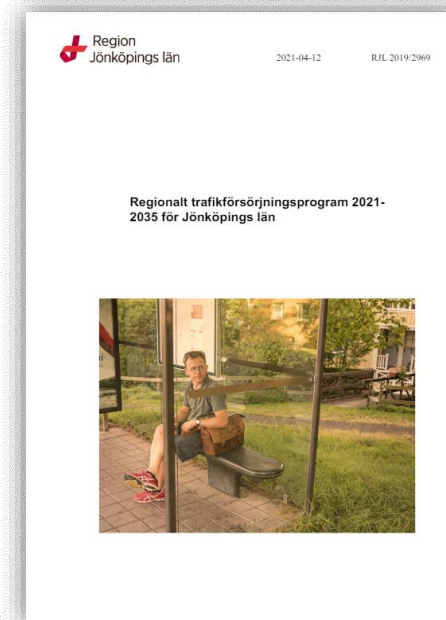
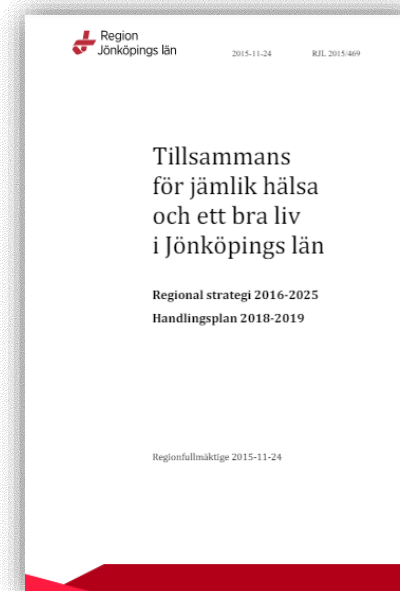
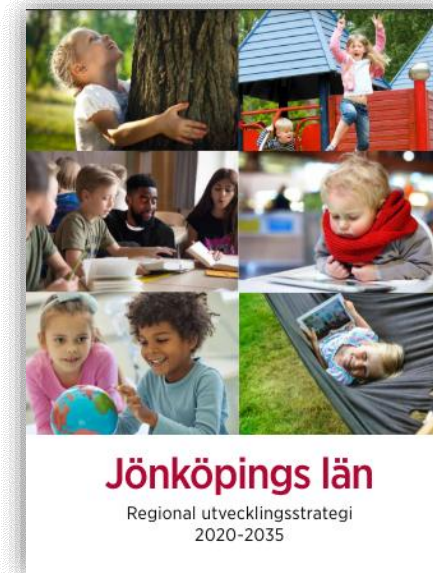
Vad vill vi uppnå?

- Använda våra strategier som verktyg för att leda tillsammans
- Hantera en föränderlig omvärld, ex beredskapsfrågan
- Prioritera våra resurser
- Hantera olikheter i länet
- Alla är med, kommuner och region JU, länsstyrelse, näringsliv och civilsamhälle

Regionstyrelsen ger Regionledningskontoret i uppdrag att påbörja arbetet med revidering av:

- Regional utvecklingsstrategi 2020-2035
- Tillsammans möter vi framtidens behov av hälso- och sjukvård 2020-2030
- Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län 2016-2025
- Regionalt trafikförsörjningsprogram 2021-2035 för Jönköpings län.
- *(Hållbarhetsprogram 2020-2025 – separat process)*

Tillsammans för ett bra liv för alla

Utveckling med platsens förutsättningar och människans behov i centrum

Den regionala utvecklingsstrategin innehåller förutom de två ledstjärnorna sex fokusområden som är tätt sammankopplade och beroende av varandra. Varje område har utpekade prioriteringar för perioden.

Attraktivitet

En attraktivt län är öppen och inkluderande, jämställd och jämlik med god omsättningsförmåga. Här vill människor leva och företag växa, i samhällen där natur, kultur och näringsliv tillsammans skapar livskraft och utveckling.

Infrastruktur

En väl utbyggd infrastruktur ger ett sammanlänkat län där människor kan mötas, arbeta och utvecklas. Här finns robust fysisk och digital infrastruktur samt ett hållbart energisystem med hög leveranssäkerhet.

Kompetens

En kompetent län lockar, utvecklar och behåller arbetskraft. Här stärks det livslånga lärandet och samspillet mellan utbildning och arbetsliv bidrar till god matchning på arbetsmarknaden.

Hälsa och välmående

En välmående län präglas av god och jämlik hälsa. Här finns möjligheter till utbildning, arbete, bostad och en meningsfull fritid och människor känner trygghet, tillit och gemenskap.

Innovation

En innovativ län präglas av entreprenörskap, samverkan, kreativitet och stark innovationskraft. Genom forskning och handlingskraft drivs utvecklingen framåt.

Trygghet och säkerhet

En trygg och säker län har starka samhällsfunktioner, god beredskap och hög motståndskraft. Genom samverkan, tillit och robust infrastruktur skyddas invånare och samhällsviktig service upprätthålls även i kris.

58 Remissvar

- Arbetsförmedlingen
- Coompanion
- Energimyndigheten
- ESF-rådet
- Folkhälsa, RJL
- Försvarsmakten - Ing2
- Handelskammaren Jönköpings län
- Havs- och Vattenmyndigheten
- Hela Sverige ska leva Jönköpings länsavdelning
- Högskolan i Jönköping
- IF Metall
- Interior Cluster Sweden
- Kommunal utveckling, RJL
- Leader Linné Småland
- LO Sydöstra Sverige
- Länsstyrelsen Halland
- Länsstyrelsen Jönköpings län
- Länsstyrelsen Västra Götaland
- Länsstyrelsen Östergötland
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- Myndigheten för Yrkehögskolan
- Nyföretagarcentrum Vetlanda
- Nyföretagarcentrum Jönköping
- Post och Telestyrelsen
- Region Halland
- Region Kalmar
- Region Kronoberg
- Region Skåne
- RF SiSu Småland
- Science Park
- Skogsstyrelsen
- Svenska ESF-rådet
- Sävsjö Näringsliv
- Tillväxtverket
- Trafikverket
- Västra Götalandsregionen
- **Kommuner:** Aneby, Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Habo, Jönköping, Mullsjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Vetlanda, Värnamo
- **Partier RJL:** Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Vårddemokraterna, Vänsterpartiet

Positivt

Övergripande perspektivet

Tydlig koppling till Agenda 2030

Invånaren i centrum

Engagemang och samverkansvilja

Tydligare möjligheter och styrkor

Processen och delaktighet

Bra innehåll som beskriver länets
utmaningar och möjligheter

Efterfrågas

Spetsiga mål och aktiviteter

Förtydliga uppföljning och
genomförande

Tydligare barn- och
ungdomsperspektivet

Ett till område: Robusthet och
beredskap

Gränser till andra regioner

AI och digitalisering

Remissvar Kommuner

- Bra process
- Fångar utmaningar och behov i länet
- Bra med Agenda 2030-perspektivet
- Invånaren i centrum
- Lyft styrkor och möjligheter
- Synliggör geografiska skillnader
- Efterfrågar beredskap och robusthet
- Mer om AI och digitalisering, kompetensförsörjning, infrastruktur och koppling till andra län
- Konkretisering om näringslivsinsatser
- Förtydliga om uppföljning

Länets utmaningar

- **Demografisk utveckling -**
Minskande barnkullar, marginell ökning av personer i arbetsför ålder samt en betydande tillväxt av den äldre befolkningen påverkar länets framtida behov och resurser.
- **Ojämlika och ojämställda livsvillkor -**
Skillnader i förutsättningar på individnivå, samhällsnivå och mellan olika geografiska områden skapar utmaningar för ett inkluderande och rättvist län.
- **Varierad omställningsförmåga -** Förmågan att möta förändringar kopplade till kompetensförsörjning, klimat, energi, digitalisering, teknikutveckling och krisberedskap varierar inom länet.
- **Otillräcklig sammanlänkning -** Bristande kopplingar inom länet och till angränsande regioner försvårar samverkan, mobilitet och gemensam utveckling.

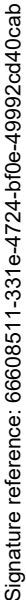
Länets styrkor

- **Strategiskt läge** - Skapar goda förutsättningar för logistik, handel och etablering av nya företag med regional och nationell betydelse.
- **Rik natur- och kulturmiljö** - Stärker besöksnäring, friluftsliv och platsens attraktionskraft, vilket bidrar till både livskvalitet och ekonomisk utveckling.
- **Industriell utveckling i samspel med ny teknik och forskning** - Traditionell industri och tillverkning kombineras med digitalisering och automatisering vilket ger ökad konkurrenskraft och innovationsförmåga.
- **Ett starkt civilsamhälle** - Stark förenings- och kulturliv främjar gemenskap, attraktivitet och social hållbarhet.
- **Stark samverkanskultur** – Samverkan mellan offentliga aktörer, näringsliv, akademien och aktörer i civilsamhället skapar förutsättningar för gemensam utveckling och långsiktig samhällsbyggnad.

Signature reference: 66608511-331e-4724-bf0e-49992cd40cab

- Signature reference: 66608511-331e-4724-bf0e-49992cd40cab

Signature reference: 66608511-331e-4724-bf0e-49992cd40cab

- Signature reference: 66608511-331e-4724-bf0e-49992cd40cab

Tankar kring genomförande och uppföljning

Nätverken

Strategier och planer

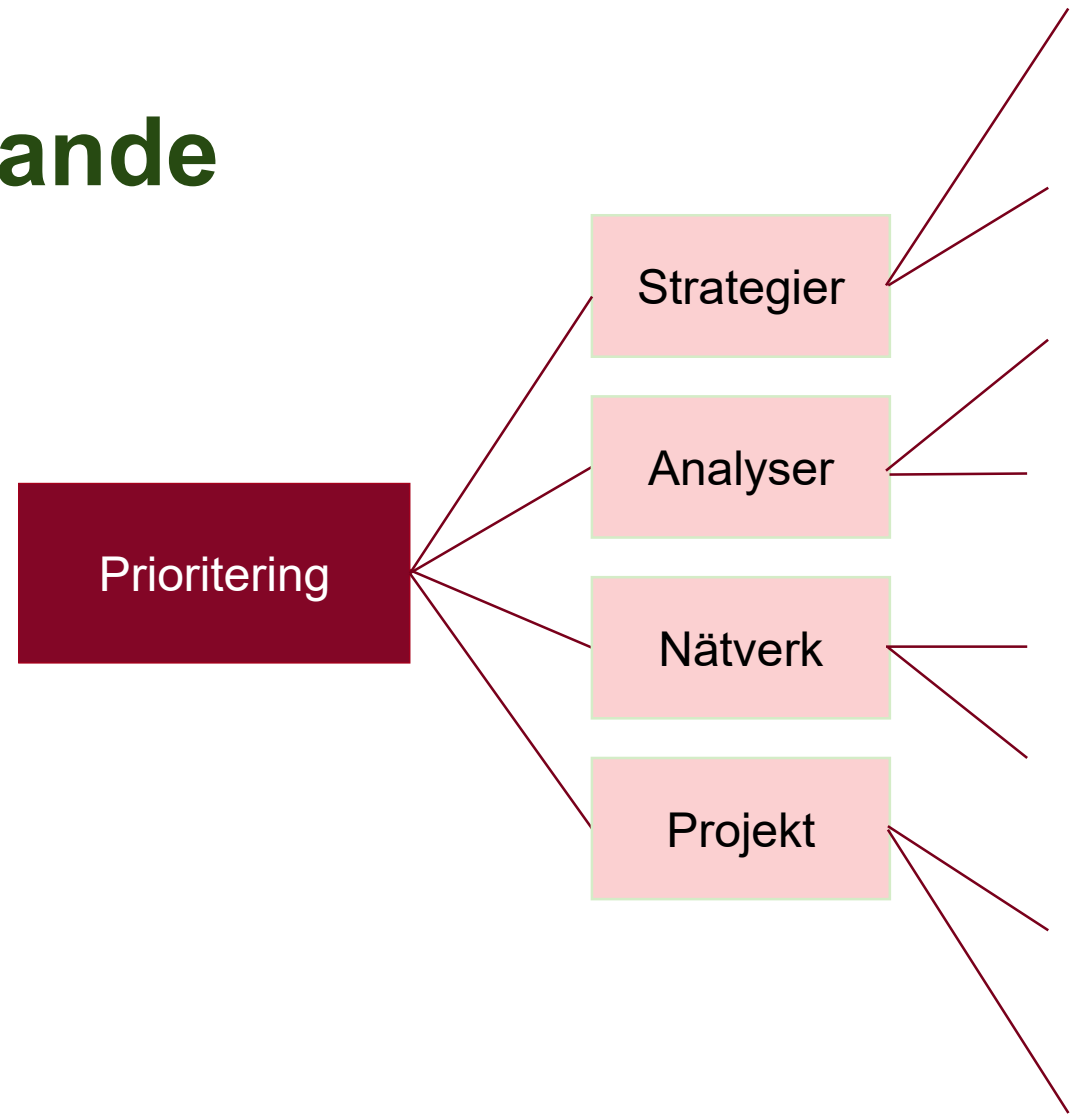
Analysen och kunskapsunderlag

Projekt

Uppföljning

Tankar kring genomförande och uppföljning forts.

- Synliggöra hur genomförandet sker genom att koppla varje prioritering till områdesstrategier, analyser, nätverk, projekt och liknande.

Tillsammans för ett bra liv för alla

Verktyg för ledning och utveckling

Toppledarprogrammet 2021-2025

Ett ledarskaps/samverkansprogram mellan kommunerna i Jönköpings län, Länsstyrelsen, Jönköping University och Region Jönköpings län

- **33 deltagare:**
- Kommundirektörerna i länet: Aneby, Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Habo, Jönköping (stadsdirektör), Mullsjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggeryd, Vetlanda, Värnamo
- Chef, Kommunal utveckling
- Länsråd, Länsstyrelsen
- Rektor, Jönköping University
- Ledningsgruppen, Region Jönköpings län
- **Facilitatorer:** Kulturum RJI

Vad har vi gjort och vad har vi
lärt?
- några nedslag....

Vi har gemensamma invånare

För invånarna är vi ett och samma system

Vi utgå från de vi finns till för och skapa värde tillsammans med dem. För dem har det ingen betydelse vilken organisation som utför samhällsuppdragen. Det viktigaste är att få tillgång till det man behöver, när man behöver det och på det sätt man behöver det.

Tre enkla regler

- Vad är bäst för Esther? (invånaren, kunden, besökaren)
- Ta ansvar för ditt steg, ge feedback till steget före och underlätta för steget efter
- Vi gör det tillsammans, det är vårt gemensamma resultat som räknas

Vad är ett bra liv?

En metod för att utforska syftet med våra verksamheter och varför vi finns till; vår vision och mission

”Tillsammans för ett bra liv för alla”, men vad menar vi med ett bra liv? Det finns inte ett givet svar, utan vi tror att framgången ligger i att kontinuerligt utforska vad som är ett bra liv ur olika människors perspektiv.

Hur?

1. Börja med att fotografera i din vardag. Ta fem bilder som på olika sätt symboliserar ”ett bra liv” för just dig.

2. Berätta för varandra om era fotografier och varför ni valt just dem. Vad gör att just du känner glädje och balans i livet?

3. Utforska sedan era föreställningar om vad ni tror att andra människor tycker är ”ett bra liv”.

Hur hade dina fotografier sett ut om du...

...är uppvuxen i en annan del av världen och tvingats fly hit?

...är ungdom?

...har en annan sexuell läggning?

...är uppsagd från ditt arbete och vräcks från din bostad?

...är svårt sjuk?

...har en annan religiös livsåskådning?

...på grund av en funktionsnedsättning inte har möjlighet att prata?

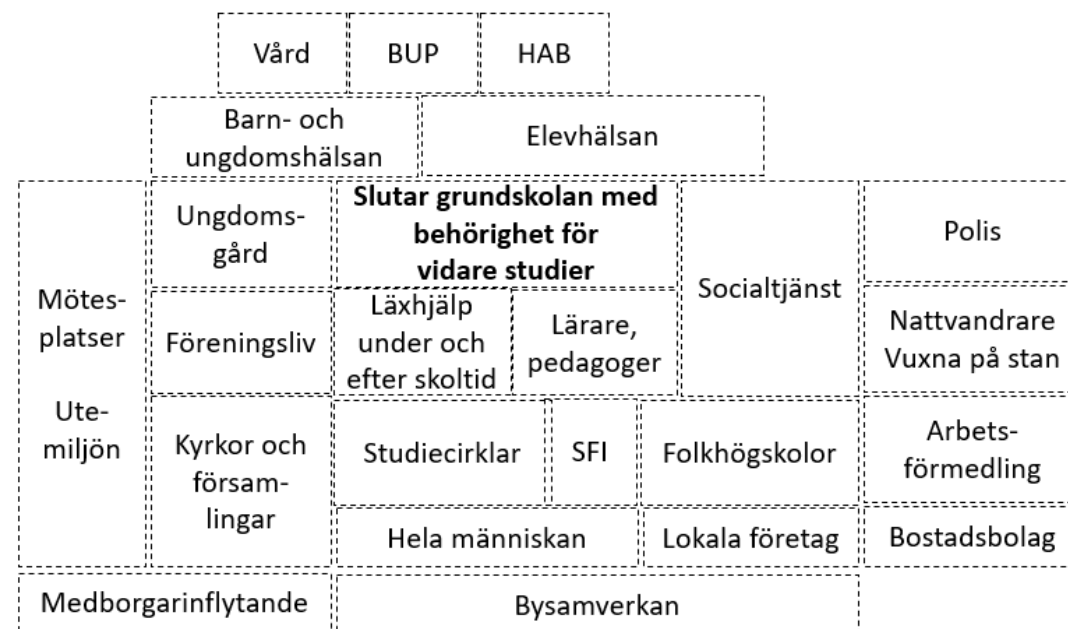
...är gängkriminell?

...är nyinflyttad på ett äldreboende?

4. Besök platser och prata med människor som du annars aldrig hade pratat med. Fråga och lyssna till deras berättelse om vad som är ”ett bra liv”.

5. Prata om vad forskningen visar är ”ett bra liv”. Du hittar några exempel få sammanställningar på nästa sida.

Exempel på behovs- och resurskarta på övergripande nivå:

Bubbelhoppa

En metod för att nyfiket utforska olika människors perspektiv

Bubbelhoppa är en metod för att bli medveten om den "bubbla" vi lever i. Bubblan är en symbol för de synsätt och underliggande antagen vi omedvetet utgår ifrån när vi förstår världen. Eftersom bubblorna är osynliga är det lätt att tro att vi alla ser verkligheten på samma sätt, men i själva verket lever vi alla i olika bubblor, där vi tolkar vi omvärlden utifrån vår egen förståelse om den.

Genom att besöka andras bubblor tränar man att se världen från olika perspektiv och förstå olika människors "sanningar" om verkligheten. Sök aktivt upp människor, miljöer och sammanhang som du inte brukar möta och träna på att Bubbelhoppa så ofta du kan.

Hur?

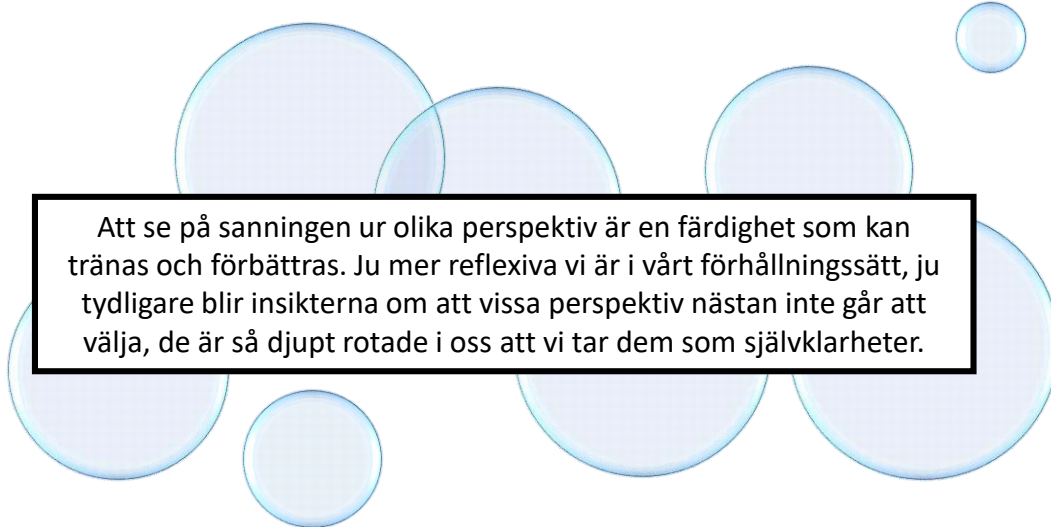
Tvinga dig själv att systematiskt utforska andras "sanningar" om verkligheten och att möta människor du aldrig hade träffat.

Besök platser och prata med människor med en genuin vilja att se verkligheten ur deras perspektiv.

Exempel på "bubblor" att utforska:

- Olika invånares perspektiv, de som har kontakt med vår verksamhet och de som inte har det
- Olika medarbetares perspektiv
- Olika chefers perspektiv
- Olika politikers perspektiv
- Andra verksamheters perspektiv: "steget före" och "steget efter"

Reflektera över vilka personer vi riskerar att exkludera. Använd olika metoder för att förstå deras situation och behov.

Att se på sanningen ur olika perspektiv är en färdighet som kan tränas och förbättras. Ju mer reflexiva vi är i vårt förhållningssätt, ju tydligare blir insikterna om att vissa perspektiv nästan inte går att välja, de är så djupt rotade i oss att vi tar dem som självklarheter.

Lästips

Stenström E. (2023) Bubbelhoppa En metod för att förstå andra

Storytelling

En metod för att skapa förståelse och motivation till förändring

Förändring underlättas av positiva berättelser. Storytelling fokuserar på invånares upplevelser och behov, som ett komplement till siffror och statistik. Berättelser påminner oss om vem vi finns till för, vilket skapar motivation och synliggör styrkor och förbättringsmöjligheter.

Hur?

Storytelling är ett samlingsbegrepp för olika typer av strategiskt berättande, det finns därför olika sätt att göra. Du kan exempelvis:

- Använd riktiga berättelser. Bjud in invånare/kunder och ta del av aktuella personliga berättelser och erfarenheter av er verksamhet. Återkom till dessa berättelser i ledning och utvecklingsarbeten. Hur kan ni tillsammans arbeta för att förbättra framtidens berättelser?
- Utgå från invånares/kunders indirekta berättelser genom att utgå från deras formuleringar och upplevelser som framkommer via utvärderingar, avvikelser, klagomål eller beröm.
- Utgå från någon av personerna i Esthers familj och nätverk. Skapa berättelsen utifrån vad ni behöver diskutera, utveckla och förbättra just nu.
 - Vad har personen för behov?
 - Hur vill ni att hens egna berättelse låter när hen pratar om er verksamhet?

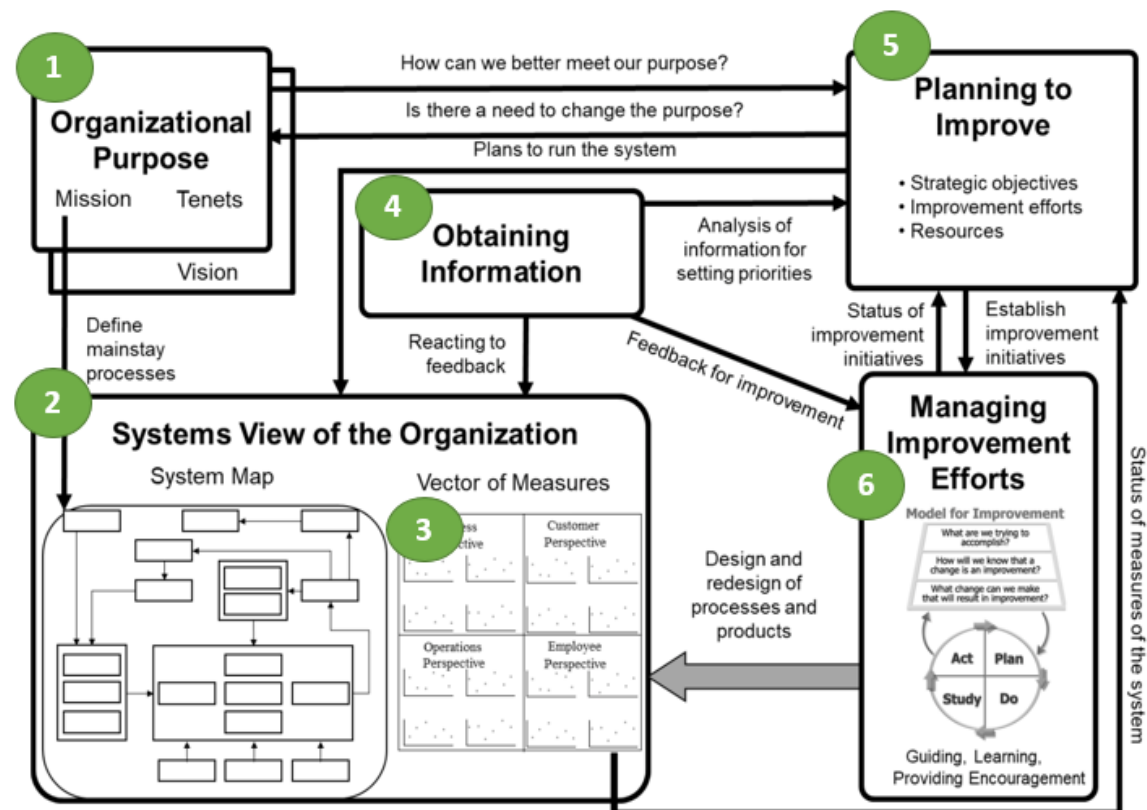
Vi skapar berättelser!

Hur låter berättelserna om vår verksamhet?
Vilka berättelser vill du vara med att skapa?

Kvalitet som organisationsstrategi

...vägleder oss att hantera frågor och utmaningar

En förutsättning för ett långsiktigt hållbart samhälle är att vi ständigt förbättrar våra arbetssätt och processer så att de är anpassade efter nya behov och är socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbara. Genom att fasa ut det som inte skapar lika mycket värde, får vi tid och resurser till att satsa på nya prioriterade områden. Samtidigt skapar vi arbetsplatser där människor trivs, är stolta över sitt arbete och delaktiga i utvecklingen.

Norman et al., Quality as an Organizational Strategy, p.22 (i tryck)

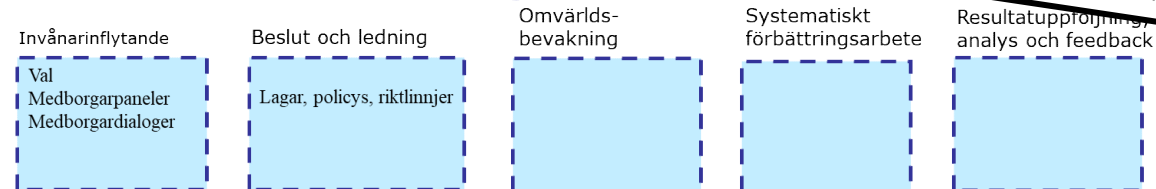
Systembild

En metod för att möjliggöra dialog om hur olika processer hänger samman utifrån invånarnas behov

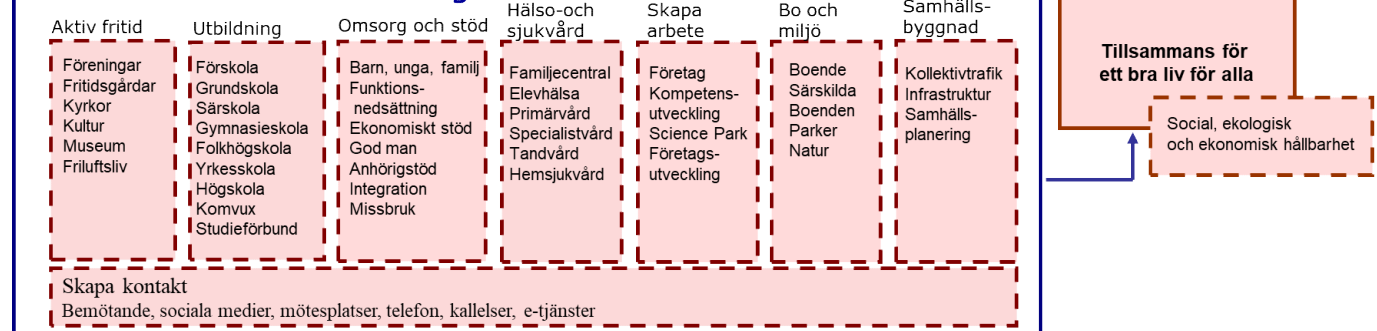
En systembild möjliggör samtal om hur olika processer relaterar till varandra för att tillgodose invånarnas behov och hur de behöver samverka. Systembildens möjliggör utforskande samtal om hur stöd- och ledningsprocesserna underlättar för huvudprocesserna, om vilka funktioner som behöver vara med i ett utvecklingsarbete eller vem som berörs av en förändring.

En systembild är en förenklad bild av verkligheten. Syftet är att kunna prata om ett komplext system och kunna navigera i det.
Det är dialogen utifrån bilden som är viktig, inte hur bilden ser ut.
Det går inte att skapa en korrekt bild...

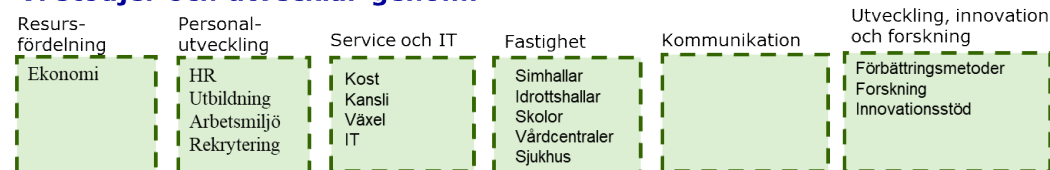
Vi leder, samordnar och utvecklar genom:

Vi möter invånarens behov genom:

Vi stödjer och utvecklar genom:

Både vårt ledarskap och det
samhälle vi bygger
kännetecknas av.....

Samskapande: Vi gör tillsammans

- Vi skapar värde tillsammans med dem som våra organisationer finns till för: Invånare, besökare, näringsliv, föreningsliv etc.
- Vi bygger ett samhälle med allas engagemang och handlingskraft.

Relationsbyggande: "Vi" och inte "dem"

- Vi främjar goda relationer och tar ansvar för hur vi pratar om varandra i våra organisationer. Verksamheter som använder orden *vi* och *oss* (snarare än *de* och *dem*) samarbetar bättre och är mer framgångsrika.
- Vi bygger ett samhälle som möjliggör relationsbyggande och "kamratskap".

Gränsöverskridande sammanhang och samarbeten

- Vi främjar gränsöverskridande idéer och arbetar över organisatoriska gränser på alla nivåer. Vi ser vårt arbete som sammanhängande system av processer, där det är det gemensamma resultatet som räknas. Ofta samma uppdrag och utmaning, men från olika perspektiv (statliga, regionala, kommunala)
- Vi bygger ett samhälle med meningsfulla sammanhang för alla, där allas förmågor, idéer och resurser tas tillvara.

Vänlighet och tillit

- Vi agerar och leder med vänlighet och tillit till varandra.
- Vi bygger ett samhälle där människor trivs och visar tillit till varandra.

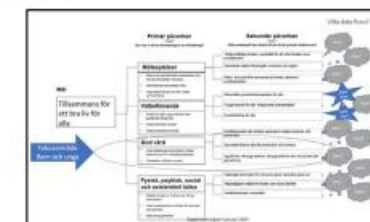
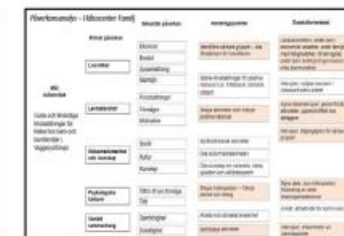
Hållbarhet och långsiktighet

- Vi tillämpar en god hushållning, vilket innebär att vi använder resurser på ett sätt som främjar miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.
- Vi bygger ett hållbart samhälle.

Några konkreta exempel....

Exempel på arbeten för att nå vårt varför: Tillsammans för ett bra liv för alla (bli en "blå zon")

- Ökad skolnärvaro: Aneby kommun, Gnosjö kommun, Sävsjö kommun, Region Jönköpings län
- Hälsocenter Familj: Eksjö kommun, Vaggeryds kommun, Region Jönköpings län
- Psykisk hälsa hos barn och unga i Tranås kommun, med möjligt stöd av Jönköpings kommun och Region Jönköpings län
- Nya sätt att leda förvaltningsöverskridande arbeten, Nässjö kommun och Mullsjö kommun
- Trygghet hemma, inga äldre på sjukhus i onödan: Habo kommun, Region Jönköpings län

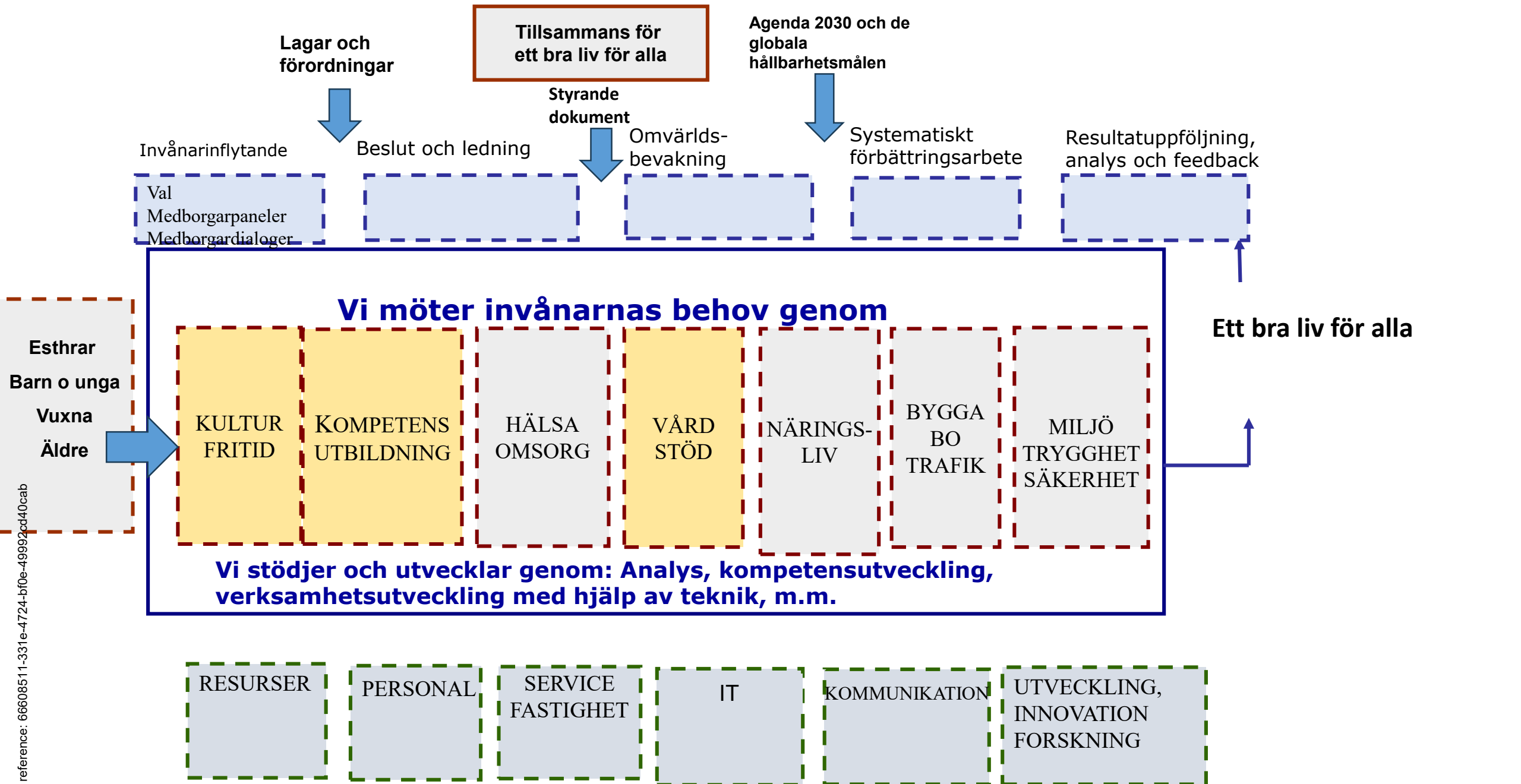
Nästa steg blev systemledning

Hypotes

En ökad effektivitet och ett bättre resultat uppnås genom ett

- fokus på invånarnas perspektiv
- fokus på de organisatoriska mellanrummen
- fokus på processerna
- fokus på att använda sig av väl fungerande metoder
- fokus på att skapa en gemensam väl känd systemkarta

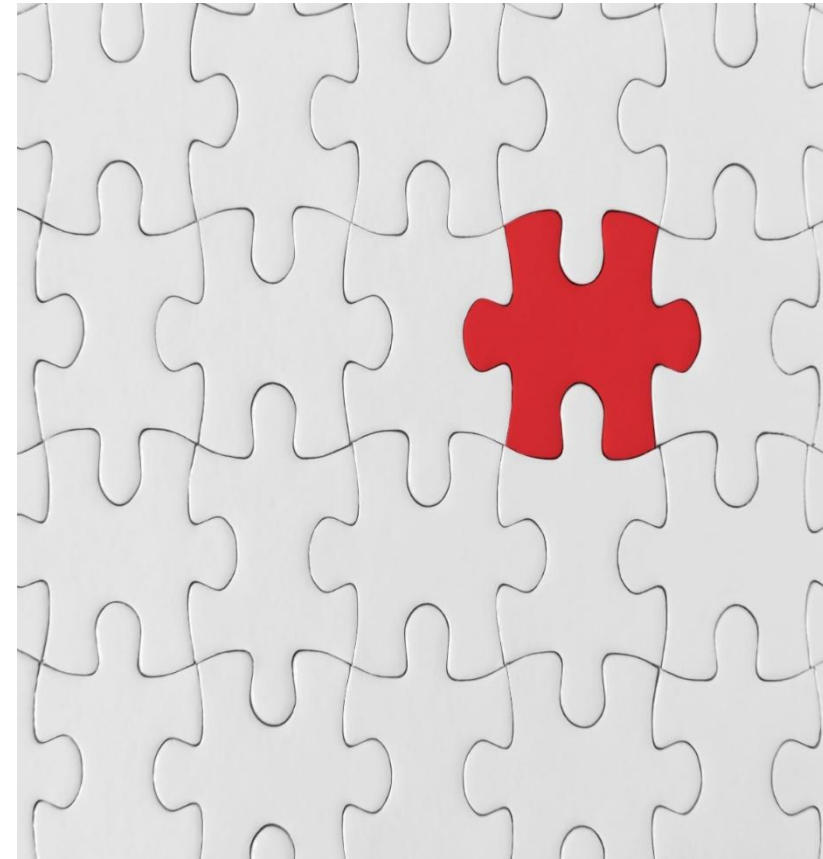

Struktur-gruppens första uppdrag

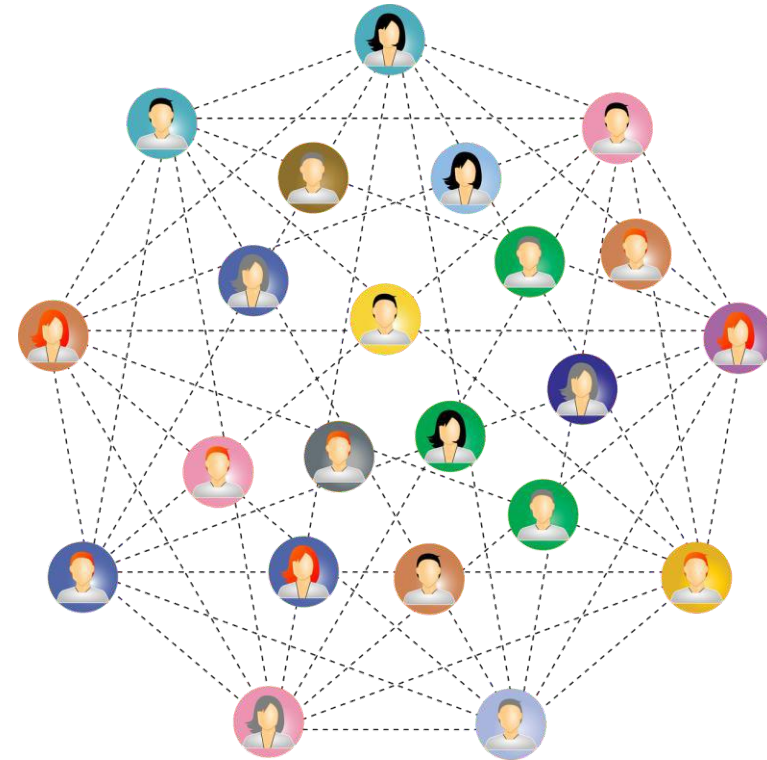
Uppdrag

- Definiera och kartlägga arbetsgrupper som arbetar över huvudmannaskapsgränserna inom ledningssystemet i Jönköpings län.
- Inventering av styrande dokument
- Uppdelning i tematiska områden

Hur såg det ut?

Vi hittade drygt 200
nätverk/grupper som verkade
över de organisatoriska gränserna
Kommun – Region - Länsstyrelsen

Signature reference: 66608511-331e-4724-bf0e-49992cd40cab

Grupper inom ledning, styrning och samverkan	Undergrupper kopplade till dessa
- Kommunalt Forum	REKO- systemet
	Kommundirektörsgruppen
-Primärkommunal samverkan	Kommunal utveckling, REKO-systemet
	Kommundirektörsgruppen
- Enande mötet (forum för social hållbarhet)	Samverkansgruppen
- Länsmötet (ny benämning på kommundirektörmötet)	Regiondirektörens beredningsgrupp
- Det regionala rådet för krisledning, civil beredskap och civilt försvar.	Styrgruppen i F-samverkan samt F-samverkan AU , Beredskapssamordnare, Säkerhetsskyddschefer, Kommunikationsnätverket, (Informationssäkerhet (cyber). Arbetsgrupper; Utbildning, CBRNE, Teknik/samband, Operativ samverkan, Suicidprevention, PDV, TIB, Kärnenergiberedskap, Signalskyddschefer)
-Rådet (Klimatrådet samverkansplattform PKS utser 8 kommunala repr.)	Rådet (Klimatrådet samverkansplattform PKS utser 8 kommunala repr.)
- Forum för utveckling	(Regionledning, ledning Länsstyrelsen, Handelskammaren, Svenskt Näringsliv)

Signature reference: 66608511-331e-4724-bf0e-49992cd40cab

Kultur-aktiv fritid	Hälsa	Näringslivsarbete	Bygga, bo, trafik och miljö, trygghet o säkerhet
-Kulturchefs nätverket	-REKO systemet (strategigrupp äldre, strategigrupp psykiatri och missbruk, strategigrupp barn- och unga, E-hälsorådet, styrgrupp hjälpmedel)	-Näringslivschefs nätverket	-Utvecklingschefs-nätverket -ÖP-nätverket -Agenda 2030 nätverket - Regional vattenförsörjning - Räddsam F
REKO-systemet (strygrupp hjälpmedel, strategigrupp barn o unga, strategigrupp äldre, strategigrupp psykiatri och missbruk)	-Folkhälsa med koppling till lokala folkhälsoråd i kommunerna	-Hållbarhets-nätverket Näringsliv	-Klimatanpassningsnätverket -Partnerskap för regionalt serviceprogram
- Samverkansråd Fritid	-Regional styrgrupp våld i nära relationer. -Styrgrupper regionalt nätverk brottsförebyggande arbete, samordning våldsprevention, samordning våld vuxen.		-Regionalt infrastrukturnätverk -LÖK – länsövergripande kulturmiljöfrågor -Arkitekturstategiskt forum - Regional samverkansgrupp kemikalier
			-Styrgrupp Miljösamverkan - Nätverk miljömålssamordnare -Regional miljöbrottssamverkan -Samordningsforum för energifrågor
			-Regionalt nätverk för brottsförebyggande arbete.
			-Regional vattenförsörjning -Regional samverkan biologisk mångfald och ekosystemtjänster. -Nära till bra mat kluster

Genomförda samtal

Samtal med 30 grupper

- PKS presidium
- Landshövdingen och chefer länsstyrelsen
- F-samverkan
- PKS och kommundirektörerna
- Regionens styrelseordförande
- Regionens ledningsgrupp

Identifierade behov

- Behov av ett forum där Region, Kommuner och Länsstyrelse kan diskutera viktiga gemensamma strategiska frågor i ett tidigt skede.
- Skapa bättre förutsättningar för möjliggörandet av genomförande av Rusen.
- En översyn av REKO systemet med avsikt att få till en förbättrad effekt och funktion.
- Se över strukturen för att förbättra förutsättningarna för arbetet med Folkhälsa

Identifierade behov

- Behov av att styra F-samverkan på ett annat sätt på grund av utvecklingen i omvärlden.
- Ett gemensamt ansvarstagande för uppdragsbeskrivningar och uppföljning av grupper som finns i länets system för samverkan
- Minska graden av dubbelarbete (Länsstyrelsens program för social hållbarhet och kommunerna i samverkan)

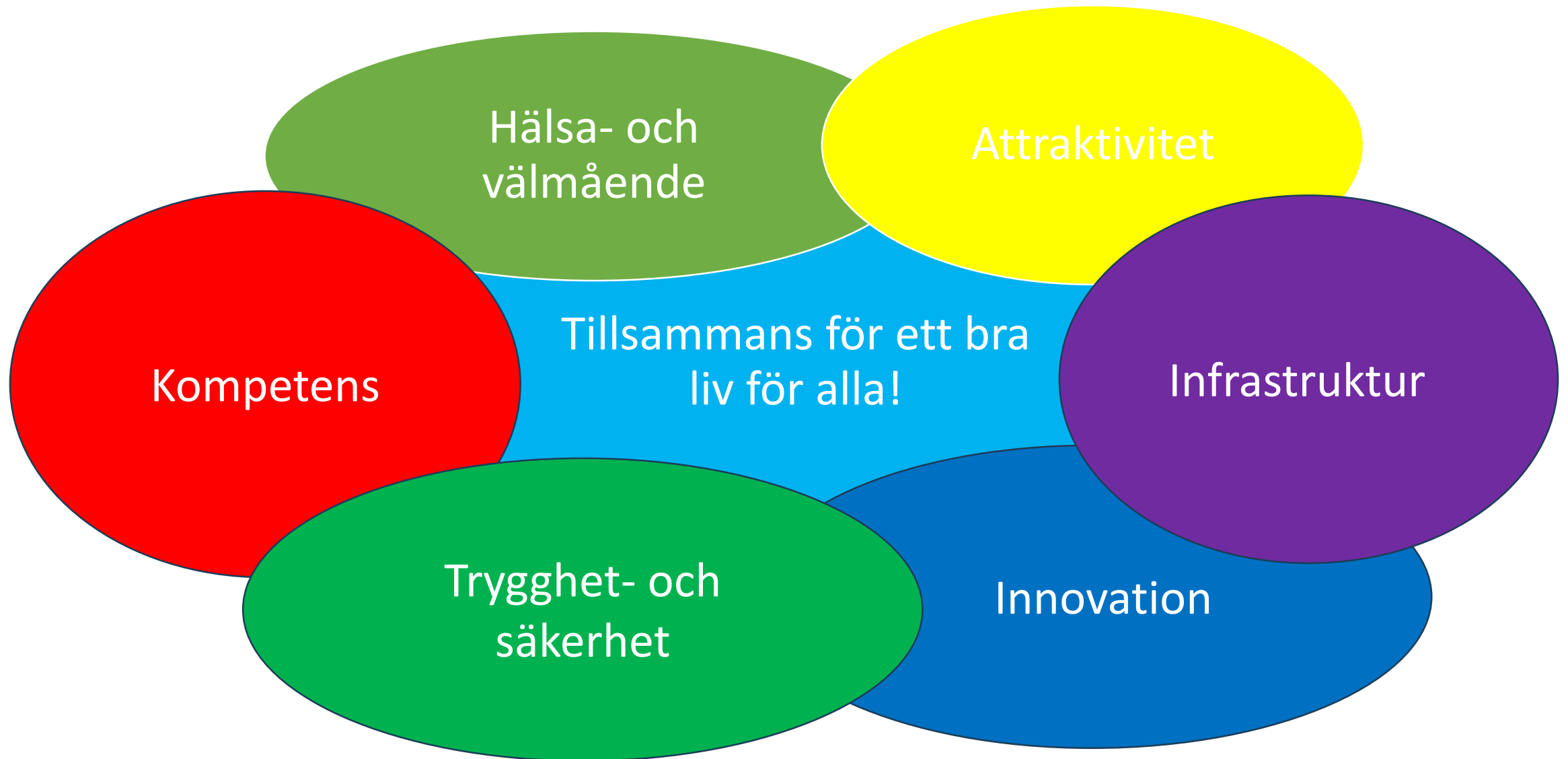
Identifierade behov

- Utveckla ett bättre fungerande system för att hantera kommunernas möjlighet till deltagande (fungerar mindre bra när kommuner representerar andra kommuner).
- Förbättra möjligheterna till kommunikation, rapportering och förankring. (kommunicera vad som pågår, kännedomen är låg om att vissa grupper och nätverk finns t.ex. Kompetensrådet)

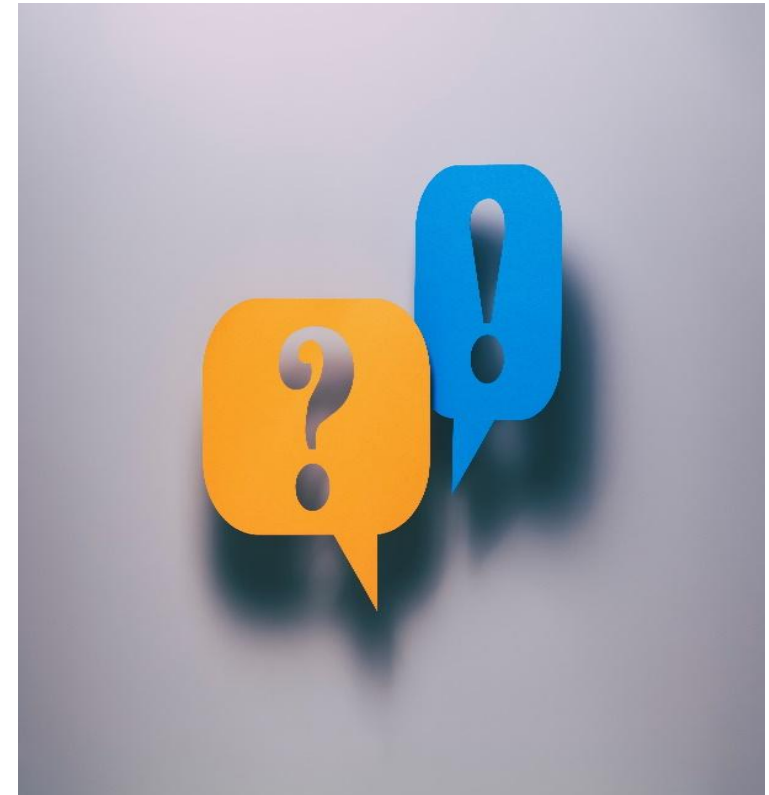

System för ledning i samverkan

Nu önskar vi få vägledning

- Vad behöver ni, utifrån era uppdrag som ordföranden respektive vice ordföranden, få mer information om, kunskap kring och förankra framöver?
- Vad vill ni skicka med till det fortsatta arbetet?

Överenskommelse kring biogas i Region Jönköpings län

– uppföljning avseende 2024

Agenda

Uppföljning av Biogasöverenskommelsen

- Läget i länet
- Åtagande för åtagande

Summering 2018-2024

- Vad har resultatet blivit?
- Vilken effekt har arbetet gett?
- Beslut om väg framåt

Inledning

Bakgrund till biogasöverenskommelsen

Främja produktion och användning av biogas

Generella förutsättningar för överenskommelsen

”Förutsätter tillgång på tekniska lösningar och
tankinfrastruktur”

Samverkan för biogas i Jönköpings län

Utredning om samverkansformer
för ökad produktion och användning av biogas
och tankningsinfrastruktur i Jönköpings län

Uppdragsgivare: KOMMUNALT FORUM

Årtal: 2017

4 nya gårdsanläggningar under 2024

Produktionen fortsätter öka

6% mer produktion 2024 än 2023

Åtagande I

Region Jönköpings län ger direktiv om att prioritera biogas som drivmedel i kommande kollektivtrafikupphandlingar med ett **årligt volymåtagande på minst 36 GWh biogas** samt:

- att JLT utifrån befintliga förutsättningar fördelar åtagandet i prioritetsordning: 1) regionbusstrafik 2) snabbare stadstrafik 3) långsammare stadstrafik
- att stadstrafiken i Jönköping utvecklas med förnybara bränslen, där el och biogas är huvudalternativ
- att prioritera biogas vid val av hybridfordon

Åtagandet gäller för regiontrafik med planerad trafikstart juni 2020 och stadstrafik i Jönköping med planerad trafikstart juni 2021.

Åtagande I

JLT använde **51 GWh** biogas 2024.

Långt över volymåtagandet på 36 GWh.

Åtagande II

Region Jönköpings län verkar för att ny biogastankinfrastruktur för regiontrafik görs tillgänglig för publik användning.

Berörda kommuner i Jönköpings län prioriterar skyndsamt beredning av platser som lämpar sig för tankning av både bussar och publika fordon.

Åtagande II

- Tankstationer i 9 av 13 kommuner
- En ny tankstation i Nässjö under 2025
- En tankstation försvann i Gislaveds kommun

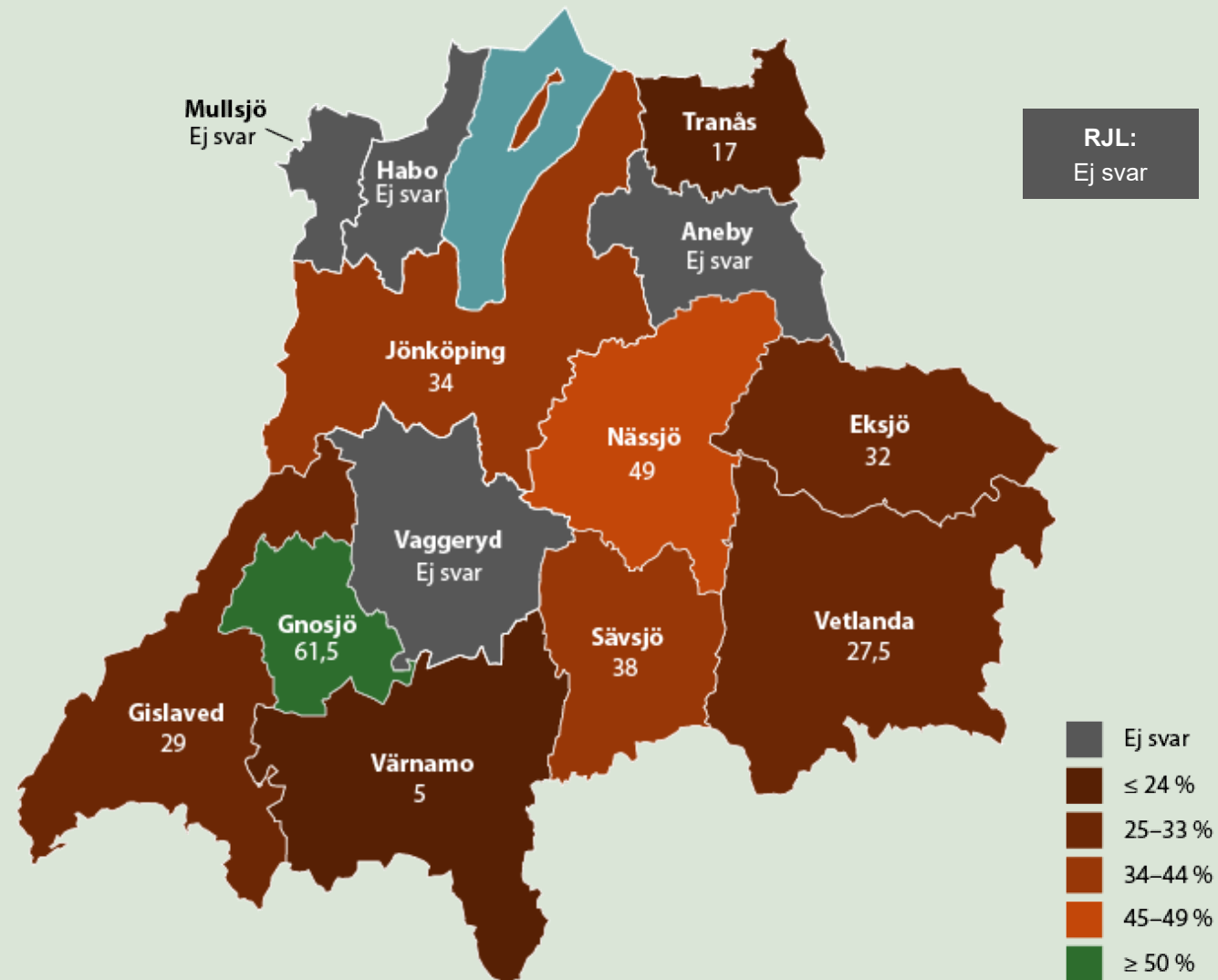
Åtagande III

Region Jönköpings län och länets kommuner prioriterar gasfordon för egna och leasade fordon.

- Målvärdet är 50 procent inom fem år efter införande av lokal tankinfrastruktur
- Riktlinjer för fordon, inköp och upphandlingar uppdateras

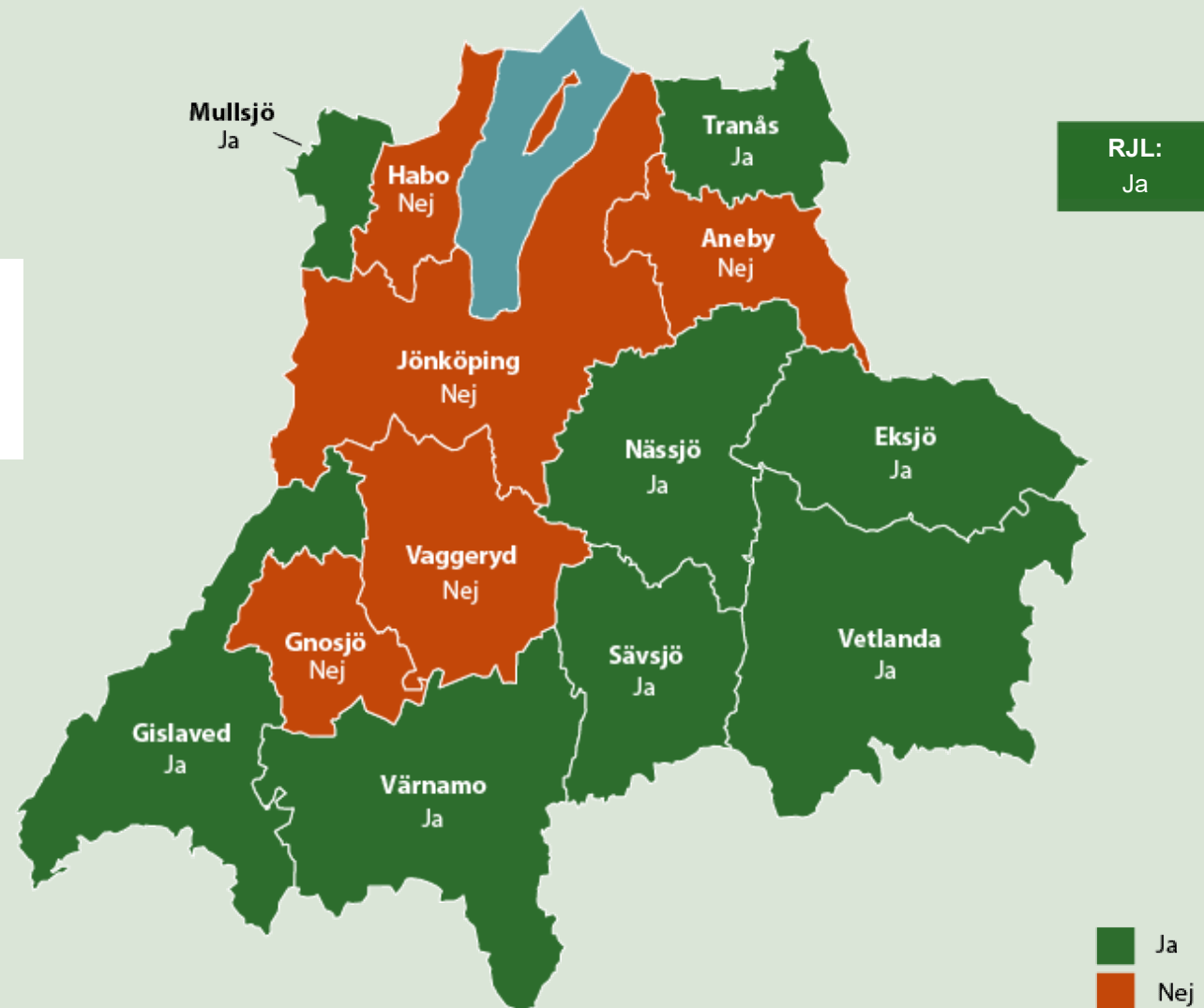
Åtagande III

(a) Andel av egna eller leasade gasfordon (personbilar)

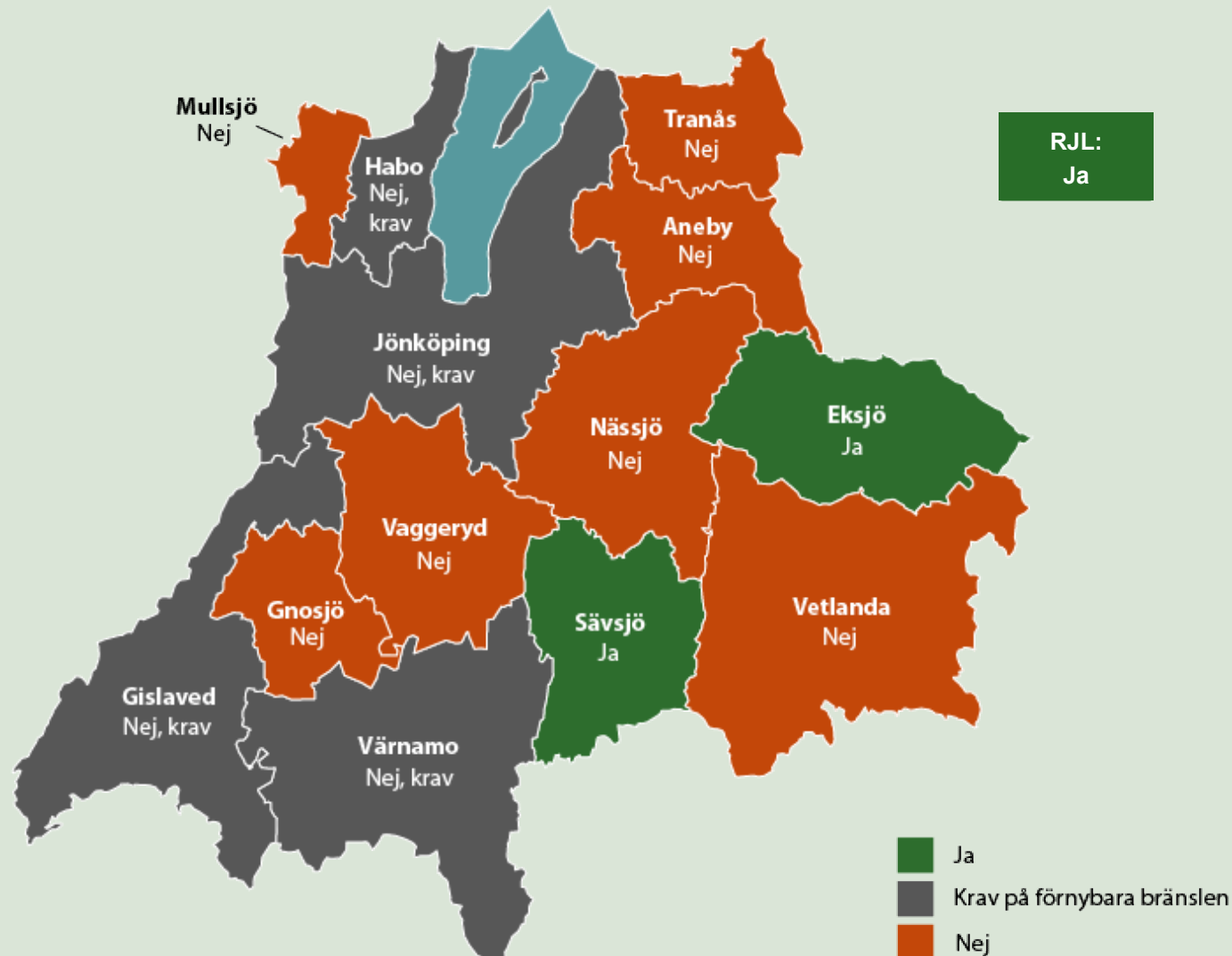
Åtagande III

(b) Skrivna riktlinjer som prioriterar gasfordon vid inköp av egna fordon eller leasing av fordon i en upphandling

Åtagande V

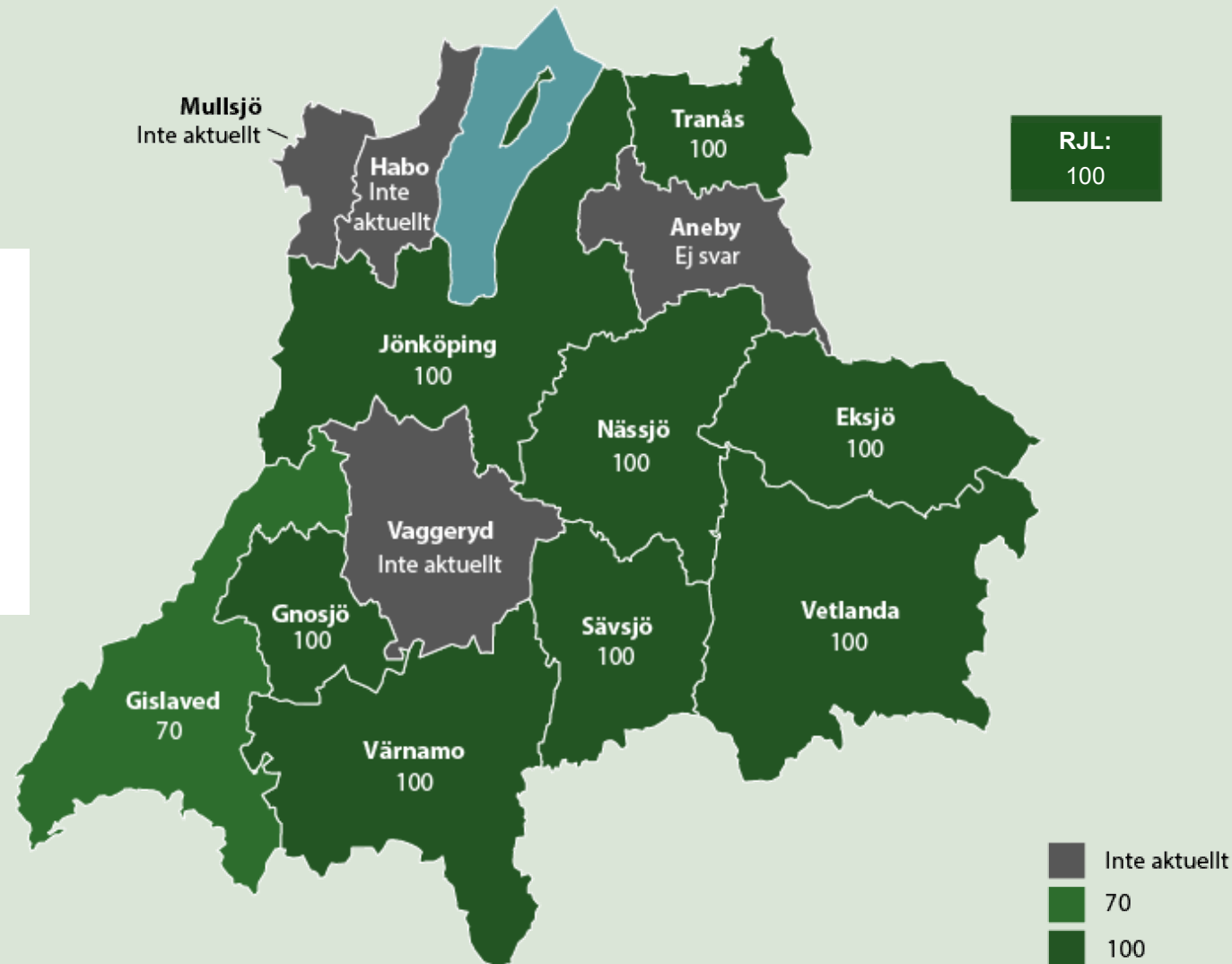
Region Jönköpings län och kommunerna i Jönköpings län prioriterar gasfordon och biogas för upphandlade transporter genom krav eller mervärden i upphandling. Samtliga parter uppdaterar riktlinjer för inköp och upphandlingar i enlighet med detta.

Åtagande IV

Den fordonsgas som används består av 100 procent biogas.

- Grön gas-principen accepteras för stationer utmed svenska gasnätet
- Riktlinjer för fordon, inköp och upphandlingar uppdateras

Åtagande VI

Länets kommuner som idag har egen biogasproduktion och som inte uppgraderar biogasen till fordonsgas, ser över möjligheterna att investera i uppgraderingsanläggningar.

Åtagande VI

Sju kommuner producerar biogas som inte uppgraderas till fordonsgas utan blir el/värme.

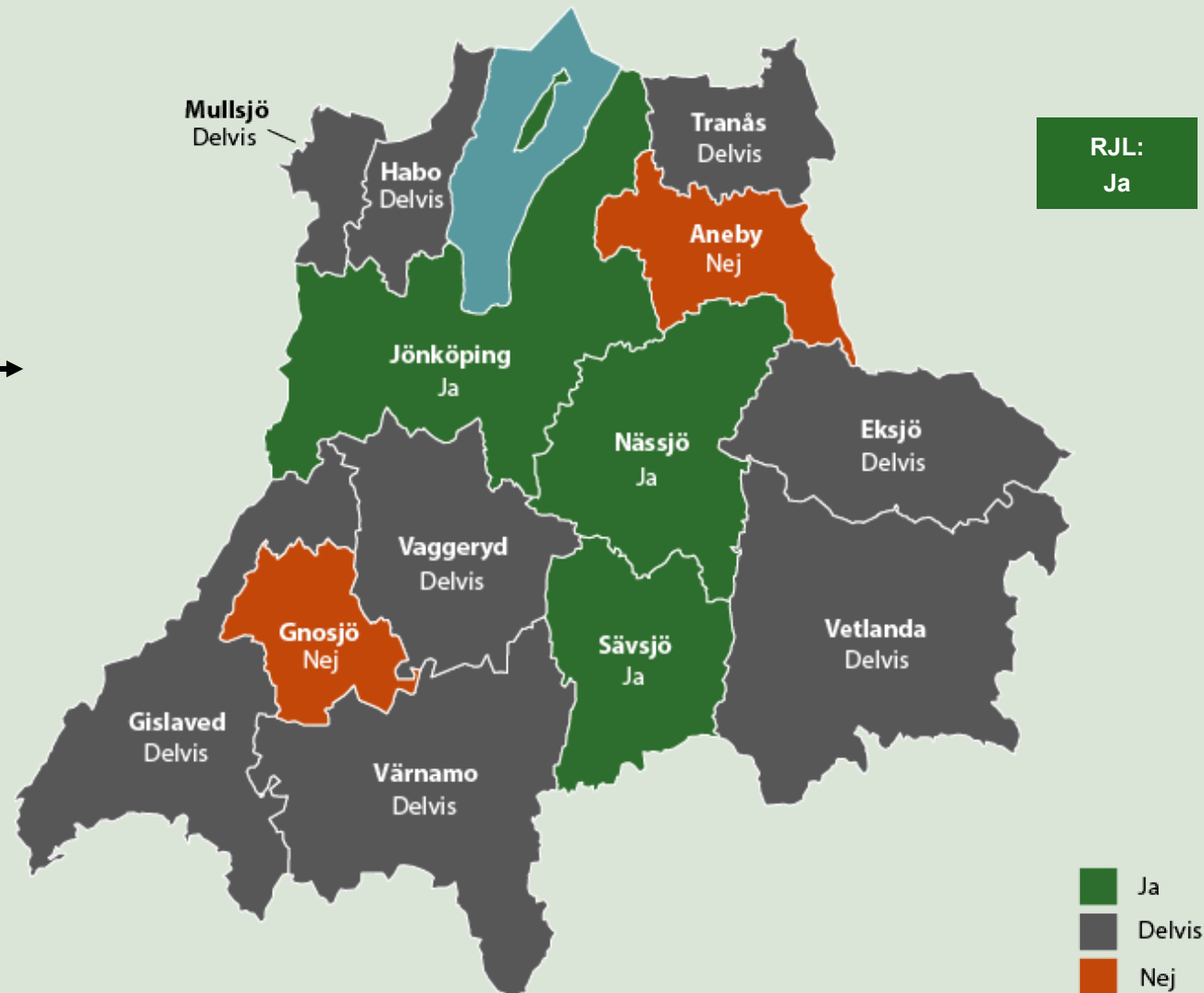

Två kommuner produceras biogas som inte uppgraderas till fordonsgas utan istället facklas.

Åtagande VII

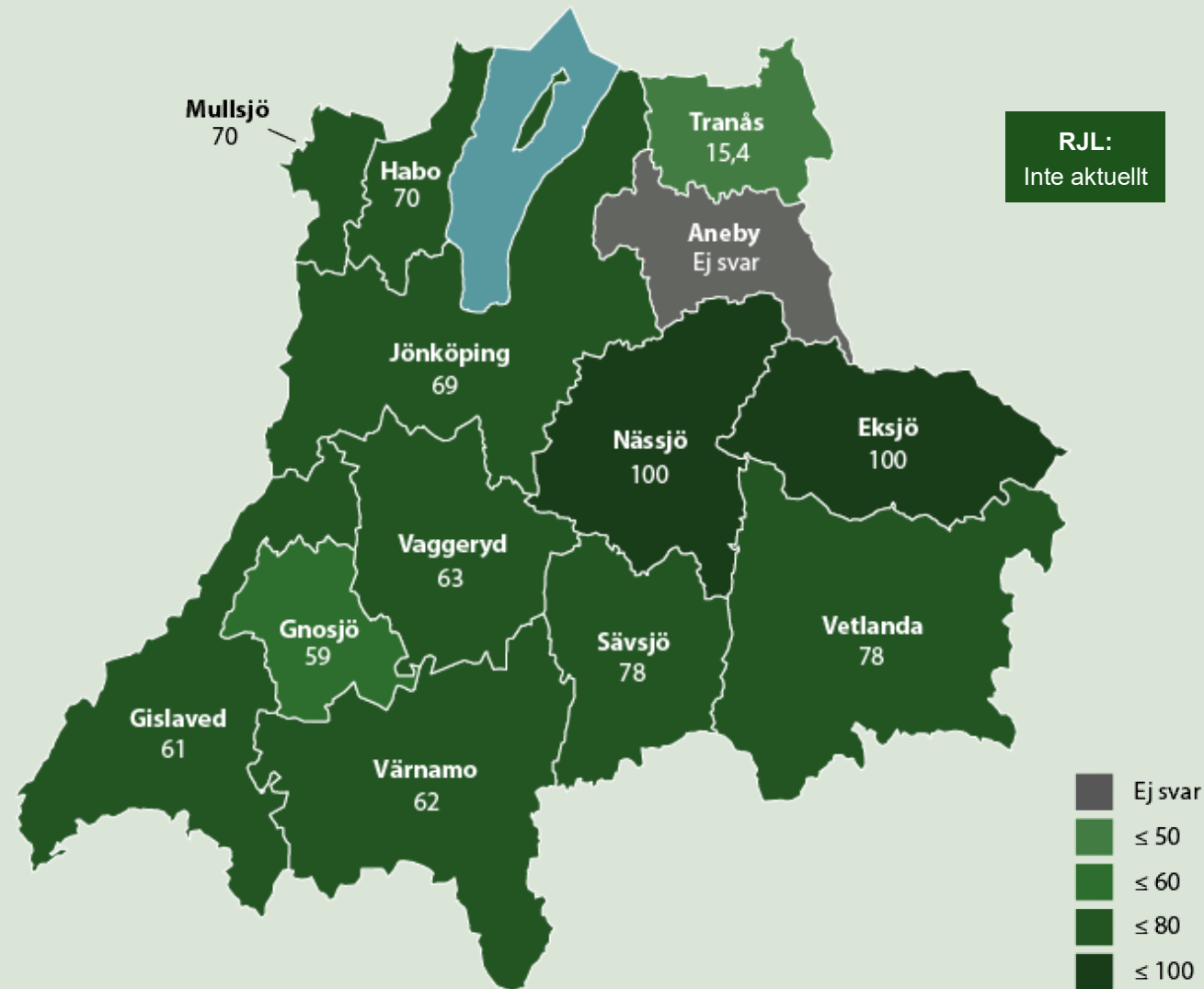
- Region Jönköpings län och länets kommuner uppdaterar styrande riktlinjer och liknande i enlighet med tidigare åtaganden.
- Region Jönköpings län och länets kommuner återrapporterar årligen status för respektive åtagande till Kommunalt forum.

JA

Åtagande VIII

Länets kommuner säkerställer insamling av matavfall som råvara till biogasproduktion i Jönköpings län samt att avstånd till behandlingsanläggning förs in som en påverkansfaktor i upphandlingar av hantering av organiskt avfall – som gör att anbud med korta avstånd gynnas.

Önskan om ett regional biogasnätverk

- Kunskapshöjande
- Nätverkande
- Nya lösningar
- Olika sätt för kommunerna att stötta biogasutvecklingen

Stort scenario uppfyllt med råge

Efterfrågan (GWh)	2017 Stort scenario	
JLT kollektivtrafik + serviceresor	20,4	35,6
Kommuner + RJL fordon	4,8	10,6
Privatpersoner	6,5	13
Övriga sektorer: näringsliv, övriga offentliga aktörer & genomresande	13	19,5
Totalt	44,7	78,7

JLT förbrukar 50+ GWh varje år

Produktion (GWh)	2017 Stort scenario	
Jönköping energi biogas	22	27
Sävsjö biogas	13	26
Nya Anläggningar	-	Möjlighet finns
Totalt	35	53

Produktion 2024 = 94 GWh

Summering 2018-2024

- ✓ Nya regionbussar på CBG
- ✓ Nya el/gashybrider i stadstrafik
- ✓ Fler gasfordon i kommun & region
- ✓ Fler CNG stationer: Vetlanda, Tranås, Eksjö, Jönköping, Nässjö, Eksjö, Jönköping, Värnamo
- ✓ Fler LBG-stationer för lastbilar
- ✓ Ny produktion i Jönköping Kanadevia
- ✓ Stort intresse från lantbruk & tunga fordon

Produktionen av
biogas i länet har
ökat med 169%
sedan 2017

Biogasöverenskommelsen var avgörande för att Kanadevia skulle bygga ny biogasanläggning i Jönköpings län

Förutsättningar för åkerier
att bli fossilfria -
Symboliseras av att
Sandahls logistik har
Sveriges största
fordonsflotta på biogas
(150st)

Volvo Lastvagnar tar Sveriges största order på lastbilar som går på flytande gas

2022-04-25

Logistik- och entreprenadföretaget Sandahls har som målsättning att fasa ut fossildrivna transporter i verksamheten till 2025 och väljer nu att investera i biogasdrivna lastbilar. De har lagt en rekordorder till Finnvedens Lastvagnar på 120 lastbilar som drivs med flytande gas, varav 90 stycken levereras i år.

Ändrade förutsättningar

- Personbilar slutat produceras
- Troligen inga biogasdrivna regionbussar efter 2030
- Regelverksändringar
- Ny marknad idag

Ändrade förutsättningar

- Personbilar slutat produceras
- Troligen inga biogasdrivna regionbussar efter 2030
- Regelverksändringar
- Ny marknad idag

Avslutande medskick

- Växande marknad för tung trafik och industrin, som kan behöva stöd för att göra omställningen.
- Biogas bidrar till en cirkulär ekonomi där avfallshantering blir förnybar och robust energiförsörjning med stora samhällsvinster.
- Gasdrivna regionbussar skulle bidra till beredskapsförmågan

→ Uppdraget slutfört!

→ Avveckla överenskommelsen?

Kontakta oss

Carlos Pettersson

carlos.pettersson@rjl.se

Katrin Ludwig

katrin.ludwig@rjl.se

Följ oss!

 @energikontoret

 @energikontornorrasmaland

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Rachel De Basso

Date: 2025-12-17 08:34:13

BankID refno: 019b2b3a-f3f7-703a-8c95-d4951077d906

Ordförande: Rachel De Basso

Signed by: Kerstin Marianne Hammar

Date: 2025-12-17 13:26:23

BankID refno: 019b2c46-6628-78a7-b48b-84ad59655b84

Justerare: Kerstin Hammar

Signed by: BEATA ALLEN

Date: 2025-12-17 21:26:30

BankID refno: 019b2dfe-0d5a-73aa-880d-2f35aae8e7b4

Justerare: Beata Allen

Signed by: Nathalie Bijelic Eriksson

Date: 2025-12-18 07:47:18

BankID refno: 019b3036-6cf1-7136-ba5e-0bc7259a898a

Sektionschef: Nathalie Bijelic Eriksson